

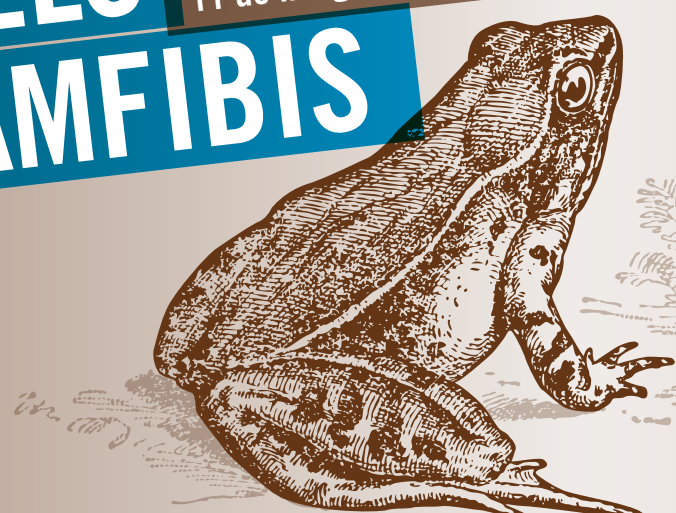
DESCOBREIX ELS ECOSISTEMES AQUÀTICS

Activitats als rius i zones humides
d'Osona i el Ripollès

1 ELS AMFIBIS

11 de maig a les 19h.

Els ecosistemes aquàtics, i sobretot les basses, són punts amb una gran biodiversitat on a principis de primavera els amfibis es dirigeixen per iniciar els cants nupcials, aparellar-se i pondre. Aquesta concentració d'individus ens permet observar diferents espècies d'amfibis com; la reineta, el tòtil, el gripau corredor, el gripauet, el gripau d'esperons i/o el tritó palmat.

Anirem a veure una de les basses restaurades pel Grup de Naturalistes d'Osona en el marc del "projecte basses" i descobrirem les espècies d'amfibis que hi ha a la comarca. Coneixerem els seus cants i identificarem les postes, els adults i larves que trobem.

* Es recomana portar botes d'aigua, roba d'abric, lot si alguna cosa per menjar i beure.

Punt de trobada:
Torre dels Frares
(C/ de la Laura, 5. Vic)

2 DIA DEL PEIX VIATGER

18 de maig a les 10h.

Matinal d'activitats educatives i lúdiques per donar a conèixer la importància de la connectivitat dels rius (des del mar fins a les capçaleres i a l'inrevés) i necessitat de conservació dels hàbitats fluvials i de les espècies de peixos amenaçades

Durant tot el matí s'oferiran una sèrie d'**activitats plàstiques, creatives i educatives** on grans i petits aprendran quins peixos hi ha avui dia al riu, veuran la diferència amb el riu de fa 100 anys, entendran la necessitat que tenen de nedar riu amunt i tornar a baixar i buscaran possibles solucions de pas per a aquests peixos d'una manera amena i distesa.

A la 1 el públic interessat podrà participar en una captura científica al riu Ter per veure com s'estudien els peixos.

Matinal
Mercat d'activitats de 10:00 a 13:00h
Pesca científica a la 13:00h

Lloc:
Plaça del Museu del Ter
(Passeig del Ter, 2. Manlleu)

3 ELS PEIXOS DE RIU

25 de maig a les 10h.

Punt de trobada:
Riu Meder a Vic
(C/ de la Llotja, 9. Vic – davant dels Multicines Sucre)

A Catalunya hi ha unes 32 espècies autòctones de peix que viuen, com a mínim part del temps, en aigua dolça. També hi ha almenys 25 espècies foranes o al·lòctones establertes.

Descobrirem quines són les tècniques més habituals de mostreig científic dels peixos de riu, se'n farà una demostració pràctica i s'estudiarà quines espècies de peix hi ha al riu Meder en aquest tram.

S'explicaran quines espècies són autòctones i quines introduïdes i/o invasores i quines són les problemàtiques associades per a la qualitat dels ecosistemes aquàtics.

* Es recomana portar botes d'aigua

Els ecosistemes forestals associats als rius i els boscos de ribera poden contribuir a una millora de la qualitat de l'aigua dels rius. A més a més, tenen un gran valor paisatgístic en entorns tan humanitzats com els nostres.

Farem una sortida a l'entorn fluvial de l'illa del Sorral o de Gallifa on aprendrem a identificar les espècies d'arbres i arbusts més característics dels entorns fluvials, quines espècies són autòctones i quines al·lòctones, quines característiques i requeriments tenen. S'explicaran, també, els diferents índexs de qualitat del bosc de ribera i dels hàbitats fluvials i la seva aplicació en la recerca.

* Es recomana portar botes d'aigua.

4 LA VEGETACIÓ DE RIBERA

1 de juny a les 10h.

Lloc:
Riu Ter a l'illa de Gallifa,
les Masies de Voltregà

Punt de trobada:
Aparcament del restaurant
Cal Peyu a les Masies de
Voltregà (C-17 km70)

5 LES LIBÈL·LULES I ALTRES INVERTEBRATS AQUÀTICS

23 de juny a les 10h.

Els invertebrats aquàtics són molt emprats com a bioindicadors i ens permeten determinar l'estat ecològic d'un riu.

Farem una sortida per a conèixer i determinar què són els invertebrats aquàtics, el seu cicle vital i una identificació d'alguns grups (odonats) en els diferents estadis vitals (larves i adults). Aprendrem a diferenciar els dos subordres, zigòpters i anisòpters, com és el seu cicle biològic, quin hàbitat utilitzen, com s'alimenten i quantes espècies tenim a Osona

Lloc:
Riu Ter a l'illa de Gallifa,
les Masies de Voltregà

Punt de trobada:
**Aparcament del restaurant
Cal Peyu** a les Masies de
Voltregà (C-17 km70)

Els ocells són un dels grups més visibles als ambients aquàtics del nostre país.

Per acostar la població a aquests animals, la seva biologia i les tècniques de seguiment i cens es farà una jornada d'anellament científic d'ocells en un entorn fluvial. S'ensenyarà com identificar les diferents espècies, com manipular-los i quins estudis es poden fer per conèixer la seva biologia, les migracions.

6 ELS OCELLS DE RIU

13 de juliol a les 8h.

Lloc:
Riu Ter a l'illa de Gallifa,
les Masies de Voltregà

Punt de trobada:
**Aparcament del restaurant
Cal Peyu** a les Masies de
Voltregà (C-17 km70)

7 LA GEOLOGIA I ELS FÒSSILS

28 de setembre a les 10h.

La geologia de l'entorn ens aporta molta informació dels rius i les aigües subterrànies, les interaccions que hi poden haver i poden afectar la qualitat i la quantitat d'aigua disponible, els processos i les transformacions que han patit al llarg dels anys.

Farem una sortida per donar a conèixer com els fòssils i les pedres ens expliquen quin ha estat l'origen dels rius i l'entorn i poden donar-nos informació de com era la vida fa milions d'anys.

* Es recomana portar calçat adequat per caminar.

Punt de trobada:
Museu del Ter
(Passeig del Ter, 2. Manlleu)

8 ELS PETITS MAMÍFERS

5 d'octubre a les 10h.

A la vora del riu hi ha una gran diversitat de petits mamífers rosegadors i insectívors (ratolins, musaranyes i talpons).

Coneixerem els petits mamífers dels ecosistemes de ribera, els seus valors naturals i els seus mètodes de seguiment i captura. Com identificar-los, quines espècies trobem al nostre territori i com s'estudien.

Es farà especial èmfasi en el valor d'aquest grup en el manteniment de la xarxa tròfica com a base de l'alimentació de molts altres grups associats als ecosistemes naturals.

Lloc:
Meandre del Gelabert,
Manlleu

Punt de trobada:
Museu del Ter
(Passeig del Ter, 2. Manlleu)

9 ELS MAMÍFERS CARNÍVORS

26 d'octubre a les 10h.

Els grans mamífers carnívors com la llúdrega, el visó, la geneta o la guilla i ungulats com el senglar o el cabirol són uns dels grups més difícils de detectar i identificar.

Farem un taller d'identificació de rastres de grans mamífers carnívors i ungulats i seguidament una revisió de diversos paranyes fotogràfics i de pèl. Descobrirem els mètodes d'estudi d'aquests grups i els projectes de recerca que es duen a terme a la comarca d'Osona.

* Es recomana portar calçat adequat per caminar.

Punt de trobada:
Torre dels Frares
(C/ de la Laura, 5. Vic)

Totes les activitats són gratuïtes

La participació a totes les activitats és voluntària, gratuïta i per compte i risc dels assistents.
Cal preinscripció prèvia a través del correu electrònic cerm@museudelter.cat , info@gno.cat o al telèfon 93 851 51 76. Els desplaçaments es faran en vehicles particulars.

Organitza:

Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis – Museu del Ter i Grup de Naturalistes d'Osona – Institució Catalana d'Història Natural

Podeu trobar més informació a:
www.museudelter.cat
www.gno.cat

amb el
suport de

